

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการบริหารองค์กรสมัยใหม่ Leadership Characteristics of Modern Organization Management

วรปรัชญ์ คำพงษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครน่าน ฯ

thian2520@gmail.com

บทคัดย่อ

ยุคโลกาภิวัตน์ คือ ยุคที่ความเจริญก้าวหน้าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีรวมถึงสิ่งแวดล้อมข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน ทุกประเทศทั่วโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้กระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ชีวิตของประชาชนในแต่ละประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลก ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วดังนั้น เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวให้ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ คือตัวผู้นำเพราะผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรผู้นำเป็นบุคคลที่มีอำนาจอิทธิพลในการบังคับบัญชามอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการบริหารขององค์กรเชิงพุทธ ผู้บริหารจะต้องสามารถจัดสรรสภาพแวดล้อมในองค์กรให้เกื้อกูลแก่การทำงานที่ตั้งอยู่ในความดี มีศีลธรรม จนกระทั่งสามารถแสวงหาคุณค่าที่สูงขึ้นของงานที่ทำ เพื่อพัฒนาทั้งตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น การที่นักบริหารองค์กรสมัยใหม่จะมีคุณสมบัติผู้บริหารจะต้องมีปัญญา เข้าใจในความเป็นจริงการบริหารจัดการให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพสูงบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้นั้น ต้องอาศัยภาวะผู้นำที่มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, การบริหารองค์กรสมัยใหม่.

Abstract

The era of globalization is a period in which progress has changed rapidly. in terms of economy. society. politics. technology. including the environment. Information and information that affect people's livelihoods. Every country around the world. both now and in the future. inevitably faces globalization. Influencing the changing lives of people in each country in every region of the world. The impact of the progressive globalization era that has changed so quickly For the organization to be able to adapt to the times of globalization that has changed. namely Leaders because leaders are the most important people for the success or failure of an organization. A leader is the person who has the power to influence. supervise. assign tasks to supervise to meet the goals of the organization.

Development of managerial leadership of modern organizations Executives must be able to allocate an environment in the organization to support work that is based on morality and morality.Until can find the higher value of the work done to develop both for oneself and for others In order for a modern organization executive to have qualifications. executives must have intelligence and understand the reality. To achieve a high quality and effective management. achieving the organization's goals. it requires leadership in education. Knowledgeable. visionary. determined to develop their organization to be effective.

Key words: Leadership. Modern Organization Management.

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์เกิดจากการหลั่งไหลของเทคโนโลยีล้ำสมัยพร้อมด้วยแนวคิดนวัตกรรมใหม่ๆ กระจ่ายไปสู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลกสร้างความเจริญก้าวหน้าและความใกล้ชิดให้เกิดขึ้นระหว่างประเทศกับประเทศ ประชาชนกับประชาชนยุคโลกาภิวัตน์คือยุคที่ความเจริญก้าวหน้าได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี รวมถึงสิ่งแวดล้อม ข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน ทุกประเทศทั่วโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้กระแสโลกาภิวัตน์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ชีวิตของประชาชนในแต่ละประเทศทั่วทุกภูมิภาคของโลกทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม (พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. 2553 : 5-6)

ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี รวมถึงสิ่งแวดล้อม ข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน ทุกประเทศทั่วโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้นั่นดังนั้น เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวให้ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ คือตัวผู้นำเพราะผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ผู้นำบุคคลที่มีอำนาจอิทธิพลในการบังคับบัญชามอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ผู้นำเป็นผู้ประสานความต้องการของบุคคลความต้องการของงานและความต้องการขององค์กรเข้าด้วยกัน ความเป็นผู้นำเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) หรืออำนาจแฝง (Power) ในการกำหนดพฤติกรรมหรือความรู้สึกรับรู้ของบุคคลอื่นๆ ให้อยินยอมปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการด้วยความเต็มใจ อิทธิพลของผู้นำแต่ละคนแตกต่างกันไปตามการกระทำของผู้นำ ผู้นำบางคนอาจมีอิทธิพลในด้านของความเคารพนับถือความชื่นชมความพึงพอใจของผู้อื่นเนื่องจากผู้นำเป็นผู้มีพระคุณหรือที่เรียกว่ามีอำนาจบารมีหรืออำนาจพระเดชพระคุณนั่นเองความเป็นผู้นำบางครั้งเรียกว่าประมุขศิลปภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพ ที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำและมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ได้ชื่อว่ามืออาชีพคือผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงานภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน (เนตร์พัฒนา ยาวีราข. 2552 :2-3) เพราะฉะนั้นผู้นำทางการบริหารนับว่าเป็นบุคคลที่มี

ความสำคัญอย่างยิ่งต้องครุ่นเป็นผู้ที่มิมีบทบาทในการกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงานแนวทางการปฏิบัติการตัดสินใจและการสั่งการต่างๆ นอกจากนั้นก็ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นที่อยู่ภายในองค์กรด้วย ความสำเร็จขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ หากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้มีคุณธรรมรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว รู้จักการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรมก็ย่อมส่งผลดีมายังองค์กรและสังคมโดยรวมในการบริหารงาน นักบริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องคุณธรรม ความถูกต้อง ตรงไปตรงมาและต้องมีความไม่ประมาทในการสร้างเสริมความสงบเรียบร้อยพร้อมทั้งความสันติสุขให้กับองค์กรและสังคม ผู้บริหารจะต้องสามารถจัดสรรสภาพแวดล้อมในองค์กรให้เกื้อกูลแก่การทำงานที่ตั้งอยู่ในความดี มีศีลธรรม จนกระทั่งสามารถแสวงหาคุณค่าที่สูงขึ้นของงานที่ทำ เพื่อพัฒนาทั้งตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น การที่นักบริหารจะมีคุณสมบัติที่ดีนั้นผู้บริหารจะต้องมีปัญญาเข้าใจในความเป็นจริง เช่นเรื่องการเข้าใจพนักงาน ฯลฯ ดังกล่าวแล้วก็จะไม่มีลักษณะที่เอาตนเองเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ และจะทำงานโดยปราศอคติที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (พระมหาบุญมี มัลลวชิโร. 2553 : 49-51)

ดังนั้น จึงสามารถทำงานโดยไม่มุ่งเอาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือมาก่อนส่วนรวมเกี่ยวข้อง เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้บริหารสมัยใหม่ จึงเป็นผู้ปราศจากความถือตัว ความทะนงตัวความสำคัญตนเหนือกว่าผู้อื่น ความอยากยิ่งใหญ่หรือเด่นกว่าผู้อื่น (มานะ) นอกจากนั้นก็ยังคลายความยึดติดในความเห็นของตนเองคลายจากความยึดมั่นถือมั่น ความมั่งง่าย ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้ขาดการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นในการยอมรับสิ่งใหม่ๆ

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางการบริหาร

ผู้นำเป็นผู้กระทำให้การกิจขององค์กรบรรลุจุดหมายได้ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์กร ดังนั้นทุกองค์กรจำเป็นต้องมีผู้นำที่สามารถจูงใจให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ เนื่องจากขอบเขตของการเป็นผู้นำนั้นกว้างมาก การให้ความหมายคำว่า ผู้นำ จึงมีผู้ให้ไว้มากมาย โดยทั่วไปนักวิชาการมักจะถือว่า “ผู้นำ” (Leaders) เป็นตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคล (Persons) ส่วน “ภาวะผู้นำ” (Leadership) นั้นเป็นสิ่งที่แสดงออกมา (Actions) จากบุคคลที่เป็นผู้นำอย่างเป็นกระบวนการดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอความหมาย “ผู้นำ” และ “ภาวะผู้นำ” (พระธรรมปิฎก(ป.อ. ปยุตโต). 2540 : 3) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นหรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าในการดำเนินงานต่างๆในองค์กรต่างๆ ต้องอาศัยบุคคลที่เป็นผู้นำและมีความเป็นผู้นำจึงจะทำให้องค์กรดำเนินไปอย่างบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และนำพาหน่วยงานไปสู่ความเจริญก้าวหน้า (เนตรพัฒนา ยาวีราข. 2552 :1)

ผู้นำ (Leaders) เป็นผู้ชักพาให้คนอื่นเคลื่อนไหวหรือกระทำการในทิศทางที่ผู้นำกำหนดเป้าหมายไว้หลายคนมีบทบาทเป็นผู้นำกันอยู่แล้ว เช่นเป็นผู้นำองค์กร ผู้นำสมาคม ผู้นำวัด และแม้กระทั่งหัวหน้าครอบครัวก็จัดว่าเป็นผู้นำ (พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). 2549 : 26) หรืออาจจะเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ซึ่งเรามักจะรับรู้เกี่ยวกับผู้นำที่ไม่เป็นทางการอยู่เสมอเนื่องจากบุคคลนั้นมีลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมที่มีน้ำหนักและเป็นเอกภาพโดยเขาจะใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติการและอำนวยการโดยใช้กระบวนการติดต่อสัมพันธ์กันเพื่อมุ่งบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม (มัลลิกา ดันสอน.

2544 : 47) รวมทั้งเป็นบุคคลที่ให้องค์การประสบความสำเร็จโดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้นำคือบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม(รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2544 : 31) ยอมรับหรือยกย่องให้เป็นผู้นำและต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถอันเกิดจากตัวของเขาเอง จนเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของกลุ่มให้เป็นผู้นำและนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย เพราะฉะนั้น แนวคิดเรื่องเกี่ยวกับผู้นำนั้น ซึ่งแนวคิดของการนำและภาวะผู้นำของพระศาสนานั้นอาจพิจารณาได้ว่า ในทางพระพุทธศาสนาพระศาสดาทรงเป็นผู้นำองค์การพุทธที่มีทั้งธรรมบารมีและทรงเป็นผู้นำที่ยึดธรรมเป็นหลักเป็นการนำพาสมาชิกในองค์การ คือเหล่าพระสาวกไปสู่แนวทางแห่งการหลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงอันเป็นเป้าหมายสุดท้ายในการนำและภาวะผู้นำของพระศาสดา ในเรื่องราวต่างๆ ตามโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน การสร้างแรงจูงใจการให้ความสำคัญระหว่างคนและงานอย่างเท่าเทียมกัน การสร้างแรงจูงใจ การกระตุ้นสมาชิกให้ดำเนินกิจกรรมในการปฏิบัติอย่างเต็มกำลังความสามารถ รวมถึงวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในองค์การกับสมาชิกภายนอกองค์การ (พระครูสิริจันทนิวิฐ (บุญจันทร์ เขมกาโม). 2549 : 22) จากการทบทวนความหมายของผู้นำ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึงบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งและได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นขึ้นเป็นหัวหน้า และเป็นผู้ตัดสินใจดำเนินงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีคุณธรรมในการปกครองบังคับบัญชาและสามารถที่จะทำให้องค์กรดำเนินไปบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ได้

สำหรับโน้ตชนของผู้นำและภาวะผู้นำ (leadership) เป็นปรากฏการณ์สากลของมนุษยชาติเกิดขึ้นพร้อมกับสังคมมนุษย์ ทุกสังคมไม่ว่าสังคมที่เจริญแล้วหรือสังคมที่ล้าหลังกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มเล็กต่างมีผู้นำทั้งสิ้นในยุคนั้นนั้นมีความที่แสดงภาวะผู้นำ เช่น หัวหน้า ประมุข ราชา พระยา เป็นต้น ส่วนคำว่าผู้นำ (leader) เป็นคำที่เกิดขึ้นมาในยุคหลังมีในภาษาอังกฤษประมาณ ค.ศ. 1300 แต่คำว่า “leadership” (ภาวะผู้นำ) เพิ่งจะปรากฏประมาณปี ค.ศ. 1800 ภาวะผู้นำเป็นวิธีการ (means) ของการสั่งการเพื่อให้กลุ่มได้บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนผู้นำ คือ บุคคลที่ใช้วิธีการหรือกระบวนการ เพื่อให้กลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ (เสริมศักดิ์ วิชาสารณ. 2544 : 25-36)ความสามารถในการนำหรือภาวะผู้นำว่าเป็นคุณสมบัติหรือทักษะส่วนตัวของแต่ละบุคคลที่สามารถสร้างขึ้นได้หากได้รับการพัฒนาฝึกฝนผู้นำที่เราพบเห็นกันอยู่ทุกวันนี้อาจจะไม่มีความสามารถในการนำที่ดีพอก็ได้จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นมากมายทั้งในระดับองค์กรและในระดับประเทศ พุดง่าย ๆ ก็คือ คนที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำ (leader) นั้นไม่ได้หมายความว่าเขาจะเพียบพร้อมซึ่งคุณสมบัติและความสามารถในการนำ (leadership) เสมอไป แต่ในทางตรงกันข้ามใครก็ตามที่มีภาวะผู้นำ(leadership) เขานั้นแหละมีความพร้อมและเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นำ (ประพันธ์ ผาสุกฮิน. 2541 : 87) ดังนั้นถ้าจะกล่าวถึงความหมายทั่วไปของผู้นำที่ประสบความสำเร็จในกระแสของความเป็นสังคมคือผู้ที่จูงใจคนอื่นให้ทำบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จโดยการชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการบรรลุเป้าหมายนั้นและผู้นำยังต้องเป็นผู้ชี้ให้เห็นวิธีการที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จอีกด้วย ความหมายที่ลึกของผู้นำนั้น มิได้จำกัดอยู่แค่เพียงการกำหนดเป้าหมาย หรือการกำหนดการปฏิบัติซึ่งโดยพื้นฐานของภาวะผู้นำคือความสามารถในการเปลี่ยนกรอบความคิดและจิตใจของผู้อื่น ซึ่งก็คือผู้นำพาคนอื่นไปให้ถึงเป้าหมายโดยการช่วยให้เขามองโลกด้วยมุมมองที่แตกต่างไปจากเดิม

ตามความหมายที่กล่าวโดย เบนนิสผู้่นำมีความหมายครอบคลุมกว้างขวางมากกว่าการมีตำแหน่งใหญ่โตในองค์กรเท่านั้น (Noel M. Tichy. 2542 : 60)

กล่าวได้ว่า ผู้นำมีลักษณะหลายอย่างที่สามารถเอาชนะใจหรือกุมหัวใจของลูกน้อง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการปฏิบัติของลูกน้องหรือผู้ตามได้อย่างสนิทใจที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่มที่กำหนดไว้ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสิ่งที่แสดงออกมาให้เห็นเชิงประจักษ์จะเป็นเรื่องของภาวะผู้นำของบุคคลนั้นที่สามารถนำพาความสำเร็จ ความหวังและกำลังมาพร้อมๆ กันอย่างลงตัวมากที่สุด เพราะฉะนั้น แห่งผู้นำมักนิยมอธิบายปรากฏการณ์ของนักปกครอง นักบริหารทุกระดับในการทำงานทุกอย่างย่อมมีความสำคัญในฐานะผู้ที่ชี้แนะและเป็นต้นแบบแห่งการครองตน ครองคน และการครองงานได้มากที่สุด

วิเคราะห์คุณลักษณะภาวะผู้นำทางการบริหารองค์กรสมัยใหม่

ผู้บริหารหรือผู้นำทางการบริหารได้รับการขนานนามว่าเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารปกครองควบคุมกำกับดูแลกิจการขององค์กร ซึ่งเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง การที่บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งในสถานภาพเป็นผู้บริหารหรือผู้นำที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ การมีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ดังเช่น ความสามารถในการทำงานความสามารถในการบริหารองค์กร ความสามารถในการทำงานเข้ากันได้ดีกับบุคคลอื่น ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้นำหรือผู้บริหารประสบความสำเร็จได้ นอกจากความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์แล้ว ก็คือการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารหรือผู้นำมีความดีงามทางด้านจิตใจ ด้านความคิด และการกระทำ หรือผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรมนั่นเอง เพราะฉะนั้นต้องบูรณาการประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารหรือผู้นำมีคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำหรือผู้บริหารที่เปี่ยมไปด้วยความรู้ ความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้บริหารหรือผู้นำที่ได้รับการยอมรับนับถือ มีอำนาจบารมีได้เพราะมีการบริหารงาน เป็นที่เชื่อถือ ทำให้การดำเนินงานขององค์กรได้รับการยอมรับเชื่อถือ เพราะผู้นำมีคุณธรรมจริยธรรม(พระมหาบุญมี มาลาวิชโร. 2553 : 77-80) ซึ่งการส่งเสริมภาวะผู้นำหรือผู้บริหารให้มีคุณภาพที่ดีได้ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีความสามารถจัดสรรสภาพแวดล้อมในองค์กรให้เกื้อกูลกันระหว่างวิถีชีวิตในกับการทำงานของบุคลากรจนไม่สามารถ ซึ่งผู้นำลักษณะดังกล่าวจำเป็นต้องเปิดใจกว้างสำหรับพื้นที่การทำงานให้มากยิ่งขึ้นโดยไม่กำหนดขอบเขตการทำงานไว้เฉพาะในองค์กรเพียงเท่านั้นแต่หมายถึงการทำงานได้ทุกที่ที่สามารถช่วยให้ประสิทธิภาพของงานเพิ่มมากขึ้นผ่านศักยภาพของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การทำงานอยู่ที่บ้านก็สามารถช่วยให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนภารกิจไปได้โดยไม่ติดขัดกับข้อจำกัดหรือระเบียบวินัยขององค์กร นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ในองค์กรจะต้องเอื้อต่อการเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้มากขึ้นผ่านการจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมและสวยงามตามความชอบของบุคลากรที่มีใช้เพียงห้องสี่เหลี่ยมแบบอาคารก็ได้ เพราะบุคลากรที่มีความหลากหลายอาจจะมีข้อจำกัดการทำงานที่ใช้สมองหรือความคิดอย่างมากหากจัดพื้นที่แบบออฟฟิศทั่วไปอาจจะไม่นำไปสู่ความคิดที่สร้างสรรค์ได้ซึ่งอาจจะพื้นที่การทำงานแบบพื้นที่โล่งก็อาจทำได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การจัดสรร

สภาพแวดล้อมการทำงานต้องเอื้อต่อการสร้างผลงานให้เกิดขึ้นต้องครึกมากกว่ากำหนดพื้นที่ให้แบบตายตัวที่ไม่สร้างผลได้ให้มีคุณภาพได้

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ีการทำงานที่ตั้งอยู่ในความดี และมีศีลธรรมจนสามารถเป็นต้นแบบแห่งการสร้างวินัยในองค์กรให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าบุคลาการย่อมคล้อยตามผู้นำเป็นปกติ หากผู้นำไม่ชอบความเป็นระเบียบก็ไม่สามารถชี้แนะบุคลาการให้ปฏิบัติระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ได้ รวมทั้งคุณความดีต่างๆ จะต้องปรากฏตัวในเชิงรูปธรรมให้มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นกาให้กำลังใจ การจัดสรรสวัสดิการให้กับบุคลาการ จริใจและจริงจังต่อความรู้สึกภายในองค์กร ไม่ใช่ไกรธ อนุเฉียวได้ง่าย ไม่ใช่จุกจิกจู้จี้มากเกินไปจนทำให้บุคลาการรู้สึกอึดอัดในการปฏิบัติงาน และต้องเป็นผู้นำทางศีลธรรมซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็ในภาวะทางสังคมที่อยู่ในกรอบของศาสนาจนเป็นที่มาของความเคารพรักในตัวของผู้หน้านั้นๆ นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องการหมดเมตตา การทุจริตคอรัปชั่น การเห็นประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องไม่ควรปล่อยให้เกิดภายในองค์กรอย่างเด็ดขาดเพราะจะทำให้เกิดการเสียระบบการดูแลบุคลาการในองค์กรและขาดการยอมรับในตัวของผู้นำลงไปอย่างมาก

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ีการแสวงหาคคุณค่าที่สูงขึ้นของงานที่ทำเพื่อพัฒนาทั้งตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น ซึ่งการให้ความสำคัญของงานแม้ว่าจะมีความจำเป็นอย่างมากต่อองค์กรก็จริงแต่อย่าลืมว่าคุณค่าของงานจะอยู่คนที่สร้างขึ้นมากหากให้ความสำคัญกับงานมากขึ้นไปจะทำให้บุคลาการขาดกำลังใจลงไป แต่หากให้ความสำคัญกับคนมากเกินไปบางครั้งงานก็จะขาดคุณภาพ ทั้งนี้การมองคุณค่าในองค์กรต้องมองทั้งคนและทั้งงานไปพร้อมๆกันอย่างเท่าเทียมไม่มากไม่น้อยจนเกินไป อีกทั้งตนเองและบุคลาการจะต้องมีความพร้อมเพรียงในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ช่วยกันเรียนรู้เพื่อการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพมากขึ้นผ่านกระบวนการฝึกฝนอบรมอยู่บ่อยๆ ร่วมกันและที่สำคัญผู้นำต้องสร้างประโยชน์สุขให้กับบุคลาการในลักษณะสิ่งทีเอื้อต่ออุปสรรคการทำงานที่ยากจนเกินไป

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ีความรอบรู้ การที่นักบริหารองค์กรสมัยใหม่จะมีคุณสมบัติผู้บริหารจะต้องมีปัญญาเข้าใจปัญหาและความเป็นจริงการบริหารจัดการอันเป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานที่นำไปสู่การยอมรับและเชิดชูแต่มีลักษณะตรงกันข้ามที่บุคลาการไม่สามารถมองเห็นอนาคตได้คนเก่งคนดีจะอยู่ได้ยากในองค์กรนั้นๆ เพราะคนเก่งจะยอมรับผู้ที่เก่งกว่าตนเอง คนดีจะยอมรับคนที่ดีกว่าตนเอง ซึ่งเป็นเรื่องปกติ ทำให้ภาวะผู้นำจะต้องมีความรอบรู้บริบทในหลายๆเรื่องไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการบริหารองค์กร การบริหารงาน การบริหารคน การบริหารงบประมาณ การบริหารเทคโนโลยี การบริหารประสิทธิภาพ เป็นต้น ซึ่งนักบริหารที่เป็นผู้นำอาจจะไม่สามารถปฏิบัติได้ทุกเรื่องแต่จำเป็นต้องรอบรู้ทุกเรื่องเพื่อการบริหารองค์กรได้อย่างมีคุณภาพ เพราะฉะนั้น การเรียนรู้ตลอดเวลาอย่าม่นำมาซึ่งความรู้ การสนทนา การศึกษา การฝึกฝนอบรม การดูงานและทัศนศึกษา สิ่งเหล่านั้นย่อมก่อให้เกิดความรู้ไปทีละอย่างจนสามารถสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นในองค์กรได้

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่ีวิสัยทัศน์ คุณภาพ และประสิทธิภาพสูงจะช่วยให้เกิดก่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กรเพราะทุกเรื่องภายในองค์กรเป็นสิ่งที่นักบริหารต้องมองเห็นอนาคตหรือความสำเร็จอันไกลให้รวดเร็วที่สุดและใช้ทรัพยากรเพื่อการบรรลุเป้าหมายให้น้อยที่สุดย่อมสามารถสร้างการยอมรับเป็นอย่างดี ทั้งนี้ จุดเริ่มต้นของความหวังและความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการร่วมวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยมีผู้นำคอยชี้ทางให้เกิดขึ้น ซึ่งคำว่า

วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่ทำให้บุคลากรสามารถทุ่มเทสรรพกำลังทั้งสติปัญญา ความสามารถ ทักษะ และความสามารถทั้งหมดเพื่อการบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณภาพของผลงานนั้นจนกลายเป็นประสิทธิภาพอย่างสูงสุดเพราะวิสัยทัศน์ชัดเจนทำให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตนเอง ผ่านการสื่อสารไปยังบุคลากรทุกส่วนงานทั้งหมด เพราะฉะนั้น วิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพย่อมสร้างคุณค่าในตัวเองของบุคลากรที่ต้องการพัฒนาผลงานให้ดีหากผลงานออกมามีดี จะกลายเป็นความสุขของผู้ปฏิบัติงานรวมไปถึงองค์กรในภาพรวมอีกด้วย

คุณลักษณะภาวะผู้นำที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพอย่างกระตือรือร้นจนกลายเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรร่วมกันทั้งหมดซึ่งความมุ่งมั่นตั้งใจ ผลสุดท้ายที่สุดออกมาก็คือผลงานที่มีคุณภาพ เมื่อผลงานมีคุณภาพที่เกิดจากความมุ่งมั่น ก็จะนำมาซึ่งผลตอบแทนทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ไม่ว่าจะเป็นการเลื่อนตำแหน่ง การได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น การได้รับยกย่องชื่นชมจากผู้อื่นๆ อีกทั้งการยอมรับในผลงานของหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ลักษณะเดียวกัน ดังนั้น ความมุ่งมั่นตั้งใจทั้งผู้นำและบุคลากรควรจะเป็นค่านิยมหลักและวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ให้อยู่รอบการปฏิบัติหน้าที่เพื่อผู้อื่นๆ โดยเฉพาะหากเป็นหน่วยงานรัฐย่อมสร้างประสิทธิภาพการบริการให้กับประชาชนได้อย่างสูงสุด หากเป็นหน่วยงานเอกชนจะสามารถสร้างผลกำไรให้กับบริษัทมากขึ้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผู้นำเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งและได้รับการยกย่องและเป็นการตัดสินใจดำเนินงานในองค์กรซึ่งผู้ตัดสินใจดำเนินต่าง ๆ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีคุณธรรมในการปกครองโดยการบังคับบัญชา ทำให้องค์กรดำเนินไปบรรลุผลสำเร็จ โดยต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร อันนำไปสู่ตามวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ได้ตั้งไว้ ดังนั้น ภาวะผู้นำทางการบริหารจะต้องสามารถจัดสรรสภาพแวดล้อมในองค์กรให้เกื้อกูลแก่การทำงานที่ตั้งอยู่ในความดี มีศีลธรรม จนกระทั่งสามารถแสวงหาคูณค่าที่สูงขึ้นของงานที่ทำเพื่อพัฒนาทั้งตนเองและประโยชน์ต่อผู้อื่น การที่นักบริหารจะมีคุณสมบัตินั้นผู้บริหารจะต้องมีปัญหาเข้าใจในความเป็นจริงการบริหารจัดการให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพสูงบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ได้นั้นต้องอาศัยภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพผู้นำทางการบริหารนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรเพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายวางแผนการดำเนินงาน แนวทางการปฏิบัติการตัดสินใจ และการสั่งการต่างๆ นอกจากนั้นก็ยังต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นที่อยู่ภายในองค์กรด้วยความสำเร็จขององค์กรจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ หากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความรู้มีคุณธรรมจะมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรม ก็ย่อมส่งผลดีมายังองค์กรและสังคมโดยรวมในการบริหารงาน นักบริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องคุณธรรม ความถูกต้อง สร้างเสริมความสงบเรียบร้อยพร้อมทั้งความสันติสุขให้กับองค์กรและสังคม ที่สามารถสร้างให้เกิดกระบวนการจัดสรรสภาพแวดล้อมในองค์กรให้เกื้อกูลกัน สร้างระบบการทำงานที่ตั้งอยู่ในความดี มีศีลธรรม การแสวงหาคูณค่าที่สูงขึ้นของงานที่ทำเพื่อพัฒนาทั้งตนเองและประโยชน์ต่อ

ผู้อื่น การสร้างความรอบรู้ การที่นักบริหารองค์กรสมัยใหม่จะมีคุณสมบัติผู้บริหารจะต้องมีปัญญาเข้าใจในความเป็นจริงการบริหารจัดการให้มี การมีวิสัยทัศน์ คุณภาพมีประสิทธิภาพสูงบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่ และค่านิยม การมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรของตนให้มีประสิทธิภาพ

References

- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2552). **ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.
- ประพันธ์ผาสุกยีน. (2541). **ทางเลือก ทางรอด**. กรุงเทพมหานคร: เอเออาร์อินฟอร์เมชันแอนด์พับลิเคชั่น.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติ์จจร. (2553). **ผู้นำการบริหารยุคใหม่**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- พระมหาบุญมี มาลาวิชโร. (2553). **พุทธบริหารสู่สุดยอดนักบริหารผู้ทรงภูมิที่ลูกน้องรักและเทิดทูนอย่างจริงจัง**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อินค์ บิยอนด์บุ๊กส์ จำกัด.
- พระธรรมปิฎก(ป.อ. ปยุตโต). (2540). **พุทธธรรมกับการพัฒนาชีวิต**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2549). **พุทธวิธีบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสิริจันทน์วิภู (บุญจันทร์ เขมกาโม). (2549). **ภาวะผู้นำเชิงพุทธ**. กรุงเทพมหานคร: นิติการพิมพ์.
- พระเทพปริยัติเมธี. (2553). **ภาวะผู้นำเชิงพุทธกับการจัดการความขัดแย้งในสังคมไทย**. รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาบุญมี มาลาวิชโร. (2553). **พุทธบริหารสู่สุดยอดนักบริหารผู้ทรงภูมิที่ลูกน้องรักและเทิดทูนอย่างจริงจัง**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อินค์ บิยอนด์บุ๊กส์ จำกัด.
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). **พฤติกรรมองค์กร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ด้านสุขภาพการพิมพ์จำกัด.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.
- เสริมศักดิ์ วิชาสารณ. (2544). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. หน่วยที่ 5-8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Noel M. Tichy. (2542). **กลไกสร้างภาวะผู้นำ**. แปลโดยทรงวิทย์เขมเศรษฐ์. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี .
- Hersey.P.B.. &Blanchard.K.H. (1982). **MAanagement of Organizational Behavior**. Utilizing: human resources.
- Bass.B.M.. (1998). **Transformational Leadership : industrial. Military and Educational Impact**. Mahwah. NJ: Lawrence Erlbaum associates.